

| Financiële Jaarstukken 2016

Stichting SESAM Academie
te Apeldoorn

7 april 2017
17-283/MdV

Advies op maat voor
vrijwilligersorganisaties

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
1. Algemeen	
1.1 Doelstelling, missie en visie	1
1.2 Statutaire voorschriften	1
1.3 Bestuur	2
1.4 Bestuursverslag activiteiten 2016	2
1.5 Fiscale zaken	2
1.6 Risicoparagraaf	2
1.7 Administratieve zaken	3
2. Exploitatie 2016	4
3. Begroting 2017	6
 <u>Jaarrekening</u>	
A. Balans per 31 december 2016	7
B. Staat van baten en lasten 2016	8
C. Kasstroomoverzicht	9
D. Algemene toelichting	10
E. Toelichting op de balans per 31 december 2016	13
F. Toelichting op de staat van baten en lasten 2016	18
 <u>Overige gegevens</u>	22
Bestemming saldo	
Gebeurtenissen na balansdatum	
Beoordelingsverklaring	

1. Algemeen

1.1 Doelstelling, missie en visie

De Stichting SESAM Academie is opgericht op 30 december 2003 en heeft tot doel:

- het bevorderen van kwaliteitsverbetering, professionaliteit en deskundigheid van vrijwilligersorganisaties en hun vrijwilligers;
- het bevorderen van maatschappelijke participatie van senioren;
- het in contact brengen van senioren met maatschappelijke organisaties.

Om kennis en vaardigheden van de SESAM Adviseurs te bevorderen, is een 'lerende' houding een belangrijk selectiecriterium. Door het aanbieden van een leergang, van bijscholing, lezingen en intervisie dragen we bij aan het bevorderen van kennis en vaardigheden. Ook de uitvoering van adviestrajecten levert een bijdrage aan verdieping en bevordering hiervan, door 'leren-in-de-praktijk'. Uitvoering van opdrachten van besturen van vrijwilligersorganisaties, die bestaat uit het geven van advies en coaching, is de kernactiviteit van onze adviseurs, die de dragers van de SESAM Academie zijn. Het belang van vrijwillige bijdragen van senioren aan de samenleving dragen we uit, onder meer door ons lidmaatschap van en actieve betrokkenheid bij het NOV, Vereniging **N**ederlandse **O**rganisaties **V**rijwilligerswerk (de belangenorganisatie voor het vrijwilligerswerk in Nederland), dat - onder meer - dit belang behartigt.

De stichting heeft geen winstoogmerk. De stichting is gevestigd aan de Deventerstraat 130-c, 7321 CD te Apeldoorn.

De **missie** van de SESAM Academie, is het bevorderen van de kwaliteit en professionaliteit van vrijwilligersorganisaties.

De **visie**, die de opvatting van de SESAM Academie over het werkveld tot uitdrukking brengt, is: 'Vrijwilligers vormen, zowel individueel als in (maatschappelijke) organisaties, een essentiële factor voor de cohesie in de samenleving en het welbevinden van mensen in die samenleving'.

De SESAM Academie wil er toonaangevend toe bijdragen dat de kwaliteit van deze cohesie en van dit welbevinden geoptimaliseerd wordt. Zij doet dat door hoogwaardige ondersteuning en door advies aan te bieden aan vrijwilligersorganisaties die daaraan bijdragen.

1.2 Statutaire voorschriften

De stichting kent een bestuur-directiemodel.

Binnen zes maanden na afloop van het boekjaar wordt door het bestuur de jaarrekening vastgesteld. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

1.3 Bestuur

Per 31 december 2016 had het bestuur van de stichting de volgende samenstelling:

- Jean Lenglet, voorzitter
- Wendy Pellis, penningmeester
- Maarten de Gouw, secretaris
- Frank van Bussel, bestuurslid
- Niek van der Linden, bestuurslid
- Yvonne Lengkeek, bestuurslid

1.4 Bestuursverslag activiteiten 2016

Voor het bestuursverslag van de activiteiten van 2016 verwijzen wij naar het afzonderlijk uitgebrachte jaarverslag 2016.

1.5 Fiscale zaken

Algemeen Nut Beogende Instelling

De SESAM Academie heeft sinds 2008 een ANBI-status, zijnde een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Omzetbelasting

De SESAM Academie is belastingplichtig voor de omzetbelasting.

Vennootschapsbelasting

Voor de vennootschapsbelasting wordt een ongewijzigde positie verondersteld, zijnde niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

1.6 Risicoparagraaf

Risicomanagement en de toepassing van controleprocedures zijn geïntegreerd en ingebed in de dagelijkse operatie- en governancestructuur van de stichting. Dit geldt ook voor de monitoring van vooruitgang op risicogebieden die verbetering behoeven door de introductie van een effectieve structuur van interne controles en onderhoud en verbetering van deze controles.

De belangrijkste doelstelling van risicomanagement binnen de stichting is het bieden van bewustwording en een redelijke mate van zekerheid dat de organisatie de risico's waarmee zij wordt geconfronteerd begrijpt, binnen het proces van realisatie van doelstellingen die zijn vastgesteld door het bestuur. Hierbij wordt de stichting impliciet geconfronteerd met een aantal risico's, waarbij op passende wijze gereageerd dient te worden.

Het bestuur is verantwoordelijk voor systemen van interne risicobeheersing en controle en voor het beoordelen van hun operationele effectiviteit. De interne risicobeheersings- en controlesystemen zijn ontworpen om significante risico's te identificeren en om de organisatie in staat te stellen de risico's te beheersen.

Het bestuur heeft de risico's waaraan de stichting wordt blootgesteld geanalyseerd en heeft de controleomgeving beoordeeld. De directie is van mening dat de huidige systemen die binnen de stichting worden gebruikt een doeltreffend en doelmatig kader van interne controle creëren.

1.7 Administratieve zaken

Aan Jac's den Boer & Vink bv, bedrijfseconomisch adviesbureau voor non-profitorganisaties, is de opdracht gegeven tot het voeren van de administratie en het opstellen van de jaarrekening 2016.

Aan Versluis Accountancy BV in Schoonhoven is opdracht gegeven tot controle van de jaarrekening 2016. De beoordelingsverklaring inzake deze controle is opgenomen onder de 'Overige gegevens'.

2. Exploitatie 2016

Met tevredenheid kunnen we terugkijken op het afgelopen jaar. We hebben het jaar afgesloten met een positief saldo van € 10.496.

Onze begroting voor 2016 gaf een negatief saldo aan van € 2.000. Immers, de relatie met KWF Kankerbestrijding als grootste opdrachtgever in 2015 zou begin 2016 worden beëindigd, voor de eerste maal werd een groot bedrag in de begroting opgenomen voor een forfaitaire vergoeding aan de adviseurs (€ 4.000 totaal) en voorzien was een eenmalige post voor implementatie van een automatiseringssystematiek.

Echter, we zijn in staat gebleken nieuwe opdrachtgevers aan ons te binden, waardoor het aantal declarabele dagdelen sterk positief afweek van hetgeen begroot was en daarnaast hebben we onze totaalkosten weten terug te dringen op hetzelfde niveau als in 2015.

Onze totale baten stegen in 2016 met circa 1% ten opzichte van 2015.

Onze baten vloeien voort uit adviesopdrachten voor enerzijds individuele vrijwilligersorganisaties en anderzijds opdrachten via koepelorganisaties en fondsen.

Het aantal adviesopdrachten van individuele vrijwilligersorganisaties is in 2016 beduidend meer geweest dan in het jaar ervoor, maar ook de omvang in dagdelen per opdracht is gestegen. Dat heeft er in geresulteerd dat de baten met 16% gestegen zijn naar een bedrag van bijna € 79.000.

De baten vanuit opdrachten via koepelorganisaties en fondsen is teruggelopen met 13% naar een bedrag van ruim € 77.000. In 2015 was KWF Kankerbestrijding nog goed voor een bedrag van ruim € 20.000 aan baten. Door het afronden van deze adviesopdracht is dit in 2016 teruggelopen naar een bedrag van nog geen € 2.000. Daar staat tegenover dat er in het nieuwe jaar ook weer nieuwe opdrachtgevers bijgekomen zijn, zoals de stichting Humanitas (circa € 7.000), een Kenniscentrum (ruim € 6.000) en de gemeente Leeuwarden (circa € 2.500).

Fonds 1818 is een belangrijke opdrachtgever voor ons in het zuidwesten van het land. De baten uit dit contact stegen van circa € 15.000 in 2015 naar ruim € 17.000 in 2016.

De Prins Bernhard Cultuurfondsen zijn al jaren belangrijke opdrachtgevers. Inmiddels zijn wij in vijf provincies actief. Het, in geld gemeten, belangrijkste Cultuurfonds voor ons is dat van de provincie Overijssel. Overigens verminderden de baten in Overijssel met circa 50% vergeleken met het jaar 2015 door het geleidelijk teruglopen van deze adviesopdracht. Daardoor kwamen de totale baten vanuit de Prins Bernhard Cultuurfondsen 29% lager uit dan in 2015.

De lasten bleven vrijwel op het niveau van 2015 en bleven circa € 3.000 onder hetgeen we begroot hadden. Aan organisatiekosten hebben we ruim € 4.000 meer uitgegeven dan begroot. Een onderdeel daarvan, de automatiseringskosten, had betrekking op de realisatie van de koppeling Exact Online met MSA. Een eenmalige uitgave waarmee een bedrag gemoeid was van bijna € 6.000.

De adviseurskosten zijn circa € 2.500 onder de begroting gebleven. Dit komt doordat er minder bijscholingsdagen zijn geweest dan oorspronkelijk was voorzien.

Pr- en netwerkkosten bleven circa € 2.500 onder de begroting. De intentie is om in 2017 meer activiteiten op dit gebied te ondernemen en dat betekent dat er weer een ruimer budget ter beschikking is gesteld.

Ook de reiskosten voor het bezoeken van maatschappelijke organisaties bleven ruim binnen de begroting.

Bij de lasten is een bedrag van € 2.676 opgenomen voor uitgevoerde en niet-gedeclareerde adviesopdrachten, onder de “paraplu” van het fonds SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties (SoMO). Enkele kleinere organisaties, die financieel niet in de gelegenheid waren om onze adviesdagdelen te betalen, hebben hiervan gebruik gemaakt, alsmede enkele SESAM-adviseurs in het kader van hun advisering van burgerinitiatieven.

Het bedrag van € 2.676 wordt overigens na het afsluiten van de jaarrekening ten laste gebracht van de daartoe ingerichte bestemmingsreserve.

Het saldo van baten en lasten is uitgekomen op een bedrag van € 10.496 positief (2015: € 10.234).

Er wordt voorgesteld:

- Een bedrag van € 5.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Lustrum 2018. Deze reserve komt per 1 januari 2017 dan op een saldo van € 12.500.
- Thans bestaat een bestemmingsreserve Extra leergang van € 5.000. In 2016 heeft er geen extra leergang plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om deze bestemmingsreserve op het huidige niveau te continueren.
- De SoMO-mutatie is € 0 (betreft een onttrekking en een dotatie van € 2.676; de bestemmingsreserve blijft € 10.000).
- Het resterende deel van het positieve jaarsaldo (ad € 5.496) toe te voegen aan de continuïteitsreserve, die daarmee komt op een bedrag van € 146.901.

	Realisatie 2016	Begroting 2016
	€	€
<u>Baten</u>		
Vrijwilligersorganisaties	78.864	68.000
Koepelorganisaties en fondsen	62.609	65.200
Baten SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties in natura	2.064	0
Rente	266	1.000
Totaal baten (A)	<u>143.803</u>	<u>134.200</u>
<u>Lasten</u>		
Personeelskosten	43.874	42.500
Organisatiekosten	37.242	32.500
Huisvestingskosten	9.792	11.000
Adviseurskosten	30.053	32.500
Pr- en netwerkkosten	4.627	7.000
Maatschappelijke organisaties	5.043	6.200
SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties	2.676	4.500
Totaal lasten (B)	<u>133.307</u>	<u>136.200</u>
Saldo van baten en lasten (A - B)	<u>10.496</u>	<u>-2.000</u>

3. Begroting 2017

De begroting 2017 is vastgesteld in de bestuursvergadering van 16 december 2016.

	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€
BATEN		
Vrijwilligersorganisaties	80.000	78.864
Koepelorganisaties en fondsen	56.000	62.609
Baten SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties in natura	7.500	2.064
Projectbaten	750	0
Rente		266
Totaal baten (A)	<u>144.250</u>	<u>143.803</u>
LASTEN		
Personeelskosten	45.000	43.874
Organisatiekosten	31.100	37.242
Huisvestingskosten	10.500	9.792
Adviseurskosten	30.000	30.053
Pr- en netwerkkosten	6.500	4.627
Maatschappelijke organisaties	5.900	5.043
SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties	<u>9.000</u>	<u>2.676</u>
Totaal lasten (B)	<u>138.000</u>	<u>133.307</u>
Saldo van baten en lasten (A - B)	<u><u>6.250</u></u>	<u><u>10.496</u></u>

Apeldoorn, ... 2017

J. Lenglet, voorzitter

W. Pellis, penningmeester

M. de Gouw, secretaris

F. van Bussel, bestuurslid

N. van der Linden, bestuurslid

Y. Lengkeek, bestuurslid

A. Balans per 31 december 2016

<u>Ref.</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
ACTIVA		
1. Vaste activa		
- Inventaris	<u>629</u>	<u>839</u>
2. Vlottende activa		
- Vorderingen	22.960	40.651
3. - Liquide middelen	<u>233.498</u>	<u>177.905</u>
Totaal vlottende activa	<u>256.458</u>	<u>218.556</u>
Totaal activa	<u><u>257.087</u></u>	<u><u>219.395</u></u>
PASSIVA		
4. Eigen vermogen		
- Continuïteitsreserve	146.901	141.405
- Bestemmingsreserve Lustrum	12.500	7.500
- Bestemmingsreserve SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties	10.000	10.000
- Bestemmingsreserve Extra leergang	<u>5.000</u>	<u>5.000</u>
Totaal eigen vermogen	<u>174.401</u>	<u>163.905</u>
5. Kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>82.686</u>	<u>55.490</u>
Totaal passiva	<u><u>257.087</u></u>	<u><u>219.395</u></u>

B. Staat van baten en lasten 2016

<u>Ref.</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
	€	€	€
BATEN			
	78.864	68.000	67.941
6. Vrijwilligersorganisaties	62.609	65.200	69.787
7. Koepelorganisaties en fondsen			
7. Baten SESAM ondersteuning Maatschappelijke	2.064	0	3.150
Organisaties in natura	0	0	186
Projectbaten	266	1.000	653
Rente	<u>143.803</u>	<u>134.200</u>	<u>141.717</u>
Totaal baten (A)			
LASTEN			
8. Personeelskosten	43.874	42.500	40.815
9. Organisatiekosten	37.242	32.500	35.236
10. Huisvestingskosten	9.792	11.000	10.056
11. Adviseurskosten	30.053	32.500	28.117
12. Pr- en netwerkkosten	4.627	7.000	6.828
13. Maatschappelijke organisaties	5.043	6.200	6.602
14. SESAM ondersteuning Maatschappelijke	2.676	4.500	3.829
Organisaties	<u>133.307</u>	<u>136.200</u>	<u>131.483</u>
Totaal lasten (B)			
Saldo van baten en lasten (A - B)	<u><u>10.496</u></u>	<u><u>-2.000</u></u>	<u><u>10.234</u></u>
Het saldo van baten en lasten is gemuteerd op:			
- Continuïteitsreserve	5.496		7.734
- Bestemmingsreserve Lustrum	5.000		2.500
- Bestemmingsreserve SESAM ondersteuning			
Maatschappelijke Organisaties	<u>0 *</u>		<u>0</u>
Totaal	<u><u>10.496</u></u>	<u><u>-2.000</u></u>	<u><u>10.234</u></u>

* Betreft een dotatie en een onttrekking van € 2.676, zie ook pagina 14.

C. Kasstroomoverzicht

	<u>2016</u>		<u>2015</u>	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Saldo van baten en lasten	10.496		10.234	
Investerings	0		-1.049	
Afschrijvingen	<u>210</u>		<u>210</u>	
		10.706		9.395
Mutaties in werkkapitaal:				
- kortlopende vorderingen	17.691		1.582	
- kortlopende schulden	<u>27.196</u>		<u>7.340</u>	
Totaal mutaties in werkkapitaal		<u>44.887</u>		<u>8.922</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>55.593</u>		<u>18.317</u>
Nettokasstroom		<u>55.593</u>		<u>18.317</u>
Beginsaldo geldmiddelen		177.905		159.588
Eindsaldo geldmiddelen		<u>233.498</u>		<u>177.905</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>55.593</u>		<u>18.317</u>

D. Algemene toelichting

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting SESAM Academie zich over verschillende zaken een oordeel vormt en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waar de bedrijfsactiviteiten plaatsvinden (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's. Dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting SESAM Academie.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva:

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ640): de Richtlijn verslaggeving organisaties zonder winststreven.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Onder de verkrijgingsprijs wordt verstaan het bedrag dat te zijner tijd bij afwikkeling van de desbetreffende post zal worden ontvangen of betaald.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december van enig jaar en is hierdoor gelijk aan het kalenderjaar.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt pro rata afgeschreven. Het gehanteerde afschrijvingspercentage voor de materiële activa is 20%.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Indien een voorziening voor oninbaarheid gevormd dient te worden, dan wordt dit in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden op korte termijn

De schulden op korte termijn worden gewaardeerd tegen reële waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Pensioen

De pensioentoezeggingen zijn op vrijwillige basis ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg & Welzijn. De pensioenregeling is van dien aard dat de stichting risico's verbonden aan de pensioenregeling draagt. In de jaarrekening worden slechts de verschuldigde premies als last in de staat van baten en lasten opgenomen, zodat niet alle risico's verbonden aan de pensioenregeling in de jaarrekening tot uitdrukking zijn gebracht. Het fonds heeft per balansdatum een beleidsdekkingsgraad van 90,1% (2015: 97%).

Grondslagen voor de resultaatbepaling:

Algemeen

Bij de bepaling van het resultaat zijn, voor zover niet anders vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen.

Baten SESAM Ondersteuning Maatschappelijke Organisaties in natura

Onder bepaalde voorwaarden kunnen minder draagkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep doen op de SESAM Academie om geadviseerd te worden 'om niet'. De in natura ingezette dagdelen worden als baten SoMO in natura verantwoord.

Overige baten

De overige baten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De verantwoorde bedragen zijn de in het jaar ontvangen en betaalde kasstromen.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

E. Toelichting op de balans per 31 december 2016

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
1. <u>Inventaris</u>		
Aanschafwaarden	1.049	1.049
Af: cumulatieve afschrijvingen per 31 december	<u>-420</u>	<u>-210</u>
Boekwaarden per 31 december	<u><u>629</u></u>	<u><u>839</u></u>
2. <u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	16.011 *	29.781
Nog te ontvangen bijdragen koepelorganisaties	3.664	7.378
Borg/bankgarantie	1.950	1.950
Vooruitbetaalde kosten	1.069	889
Nog te ontvangen rente	<u>266</u>	<u>653</u>
Totaal vorderingen	<u><u>22.960</u></u>	<u><u>40.651</u></u>
* Hiervan is per 9 maart 2017 € 14.006 ontvangen.		
Alle vorderingen worden als volwaardig beschouwd.		
3. <u>Liquide middelen</u>		
Spaarrekening	203.393	147.740
Rekening-courant	<u>30.105</u>	<u>30.165</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>233.498</u></u>	<u><u>177.905</u></u>

Met betrekking tot de spaarrekening is in 2016 € 653 aan rente ontvangen. De liquide middelen zijn direct opvraagbaar.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
4. <u>Eigen vermogen</u>		
- Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	141.405	133.671
Mutatie boekjaar	<u>5.496</u>	<u>7.734</u>
Stand per 31 december	<u>146.901</u>	<u>141.405</u>

Het bestuur heeft in de vergadering van 7 maart 2014 besloten te streven naar een continuïteitsreserve van een tot anderhalf maal de bedrijfskosten (de bedrijfskosten bedragen in 2016 € 133.307). De minimum omvang van de continuïteitsreserve is met het bestuursbesluit gesteld op € 133.307, de maximum omvang is bepaald op € 199.961. Hiermee kunnen, bij wegvallende inkomsten, de exploitatiekosten een tot anderhalf jaar worden gefinancierd. Gezien de omvang van de continuïteitsreserve per 31 december 2016 kan worden vastgesteld dat aan de gewenste continuïteitsreserve wordt voldaan.

- Bestemmingsreserve Lustrum

Stand per 1 januari	7.500	5.000
Mutatie boekjaar	<u>5.000</u>	<u>2.500</u>
Stand per 31 december	<u>12.500</u>	<u>7.500</u>

Het bestuur heeft besloten om een bestemmingsreserve Lustrum te vormen om de kosten voor het Lustrum 2018 (mede) te financieren. In de bestuursvergadering van 9 maart 2017 is besloten om € 5.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Lustrum.

- Bestemmingsreserve SESAM ondersteuning
Maatschappelijke Organisaties

Stand per 1 januari	10.000	10.000
Dotatie	2.676	3.829
Onttrekking in het boekjaar	<u>-2.676</u>	<u>-3.829</u>
Stand per 31 december	<u>10.000</u>	<u>10.000</u>

Het bestuur heeft besloten om een bestemmingsreserve SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties te vormen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen minder daadkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep doen op de SESAM Academie om geadviseerd te worden 'om niet'. De kosten die hiermee samenhangen worden gefinancierd uit deze reserve. In de bestuursvergadering van 9 maart 2017 is besloten om de omvang van deze bestemmingsreserve te handhaven op € 10.000.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
- Bestemmingsreserve Extra leergang		
Stand per 1 januari	5.000	5.000
Mutatie boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>5.000</u></u>	<u><u>5.000</u></u>

Het bestuur heeft besloten om een bestemmingsreserve Extra leergang te vormen om zo nodig een extra leergang te financieren in de komende jaren. In de bestuursvergadering van 9 maart 2017 is besloten deze reserve te handhaven op € 5.000.

5. Kortlopende schulden en overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen koepelorganisaties	43.071	19.880
Crediteuren	21.390	23.193
Omzetbelasting	8.220	6.467
Vooruit gefactureerde omzet	2.550	0
Loonheffing	2.325	2.282
Nog te betalen accountantskosten	1.825	2.000
Vooruit ontvangen bijdragen vrijwilligersorganisaties	1.633	0
Reservering vakantiegeld	1.341	1.285
Overige nog te betalen kosten	<u>331</u>	<u>383</u>
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u><u>82.686</u></u>	<u><u>55.490</u></u>

- Vooruit ontvangen c.q. nog te ontvangen bijdragen koepelorganisaties

	Stand per 31-12-2015	Ontvangen inclusief btw	Gerealiseerde omzet dagdelen inclusief btw	Gerealiseerde netto-omzet dagdelen exclusief btw	Doorbelaste projectkosten	Totaal bijdragen koepel- organisaties	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	(A) €	(B) €	(A + B) €	€
<u>Vooruit ontvangen</u>							
Strippenkaart Helmond	5.495	0	1.678	1.387	522	1.909	3.295
Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht 2014-2016	7.941	18.142	8.575	7.087	1.922	9.009	15.587
Prins Bernhard Cultuurfonds Friesland	578	0	317	262	39	301	222
Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe	0	3.061	2.427	2.006	634	2.640	0
Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland	0	3.625	726	600	120	720	2.779
VSP Eindhoven	1.827	0	386	319	0	319	1.441
Rabobank Noord-Gooiland	1.646	0	681	563	84	647	881
VSP Renkum	75	0	0	0	0	0	75
Fed. Folkloristische Groepen Ned.	862	0	773	638	0	638	89
Kenniscentrum	0	20.625	5.944	4.913	1.378	6.291	13.303
Gemeente Leeuwarden	0	7.000	2.972	2.456	0	2.456	4.028
Oranjefonds	852 *	3.983	3.018	2.494	491	2.985	1.326
KWF	0	1.996	1.567	1.294	384	1.678	45
Totaal vooruit ontvangen	<u>19.276</u>	<u>58.432</u>	<u>29.631</u>	<u>24.019</u>	<u>5.574</u>	<u>29.593</u>	<u>43.071</u>
<u>Nog te ontvangen</u>							
Fonds 1818	7.281	24.881	18.196	15.038	2.105	17.143	2.701
Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel 2014-2016	0	14.867	11.231	9.281	3.659	12.940	23
Vincentiusvereniging	20	66	0	0	46	46	0
De Tussenvoorziening	0	255	0	0	255	255	0
Overige projecten	-264 *	18.431	15.927	13.164	3.299	16.463	531
Verenigingsburo Apeldoorn	-340	0	567	469	0	469	227
Cultuurfonds Almere	0	0	137	113	45	158	182
Sportverenigen Apeldoorn	77	784	635	525	72	597	0
Totaal nog te ontvangen	<u>6.774</u>	<u>59.284</u>	<u>46.693</u>	<u>38.590</u>	<u>9.481</u>	<u>48.071</u>	<u>3.664</u>
Totaal netto-omzet + doorbelaste projectkosten				<u>62.609</u>	<u>15.055</u>		

* In de jaarrekening van 2015 gepresenteerd onder 'overige projecten'.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
- Crediteuren		
Adviseurs	15.087	14.481
Kosten accommodatie certificeringsdag	2.528	2.188
Organisatiekosten	2.146	2.219
Kosten accommodatie leergang	1.429	1.310
Pr- en netwerkkosten	150	2.945
Overige kosten	<u>50</u>	<u>50</u>
Totaal crediteuren	<u>21.390</u>	<u>23.193</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Sinds 1 maart 2012 is de SESAM Academie gehuisvest aan de Deventerstraat 130-C te Apeldoorn en heeft de SESAM Academie een huurovereenkomst voor vijf jaar afgesloten met een opzegtermijn van zes maanden. Als waarborg voor de nakoming van deze nieuwe huurovereenkomst heeft de stichting in 2012 drie maanden huur (€ 1.950) als borg betaald.

De nieuwe huurprijs bedraagt op 1 maart 2017 op jaarbasis € 8.611. Jaarlijks wordt de huurprijs per 1 maart verhoogd op basis van het maandindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI), gepubliceerd door het CBS.

F. Toelichting op de staat van baten en lasten 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
6. <u>Koepelorganisaties en fondsen</u>			
Prins Bernhard Cultuurfondsen			
- Overijssel	12.940		24.238
- Utrecht	9.009		9.971
- Drenthe	2.640		0
- Flevoland	720		0
- Friesland	301		1.715
Totaal Prins Bernhard Cultuurfondsen	25.610		35.924
Fonds 1818	17.143		15.407
Oranjefonds	2.985		3.655
KWF Kankerbestrijding	1.678		20.275
Humanitas	6.944		0
Kenniscentrum	6.291		0
Gemeente Leeuwarden	2.456		0
Strippenkaarten gemeenten	3.294		2.318
PCOB	1.235		0
Diverse projecten *	10.028		11.083
Subtotaal (incl. Prins Bernhard Cultuurfondsen)	77.664		88.662
Af: doorbelasting projectkosten	-15.055		-18.875
Totaal koepelorganisaties en fondsen	62.609	65.200	69.787

* Betreft FFGN, Rabobank Noord-Gooiland, VDH, VSU Utrecht, Stichting Mila, VWC Oldenzaal, Stichting KIKID, KRN/PIN, 't Heft Gemeenschapshuizen, Landstede Welzijn Raalte, LBT, MFC, Salut Welzijn Goor, Stichting Carrefour, Huis voor de Kunsten, Cultuurfonds Almere, Vincentius vereniging, De Tussenvoorziening en FSV Fonds Schiedam Vlaardingen.

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
7. <u>Baten SESAM ondersteuning Maatschappelijke</u> <u>Organisaties in natura</u>	<u>2.064</u>	<u>0</u>	<u>3.150</u>

Onder bepaalde voorwaarden kunnen minder draagkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep doen op de SESAM Academie om geadviseerd te worden 'om niet'. In 2016 is aan zeven vrijwilligersorganisaties 'om niet' geadviseerd. In totaal betreft het 27,5 dagdelen die een waarde in natura van € 2.064 vertegenwoordigen en die als baten SoMO in natura zijn verantwoord.

8. <u>Personeelskosten</u>			
Loonkosten	34.053		32.339
Sociale lasten	5.438		5.021
Pensioen	3.235		3.025
Verzuimverzekering	808		421
Overige personeelskosten	<u>340</u>		<u>9</u>
Totaal personeelskosten	<u>43.874</u>	<u>42.500</u>	<u>40.815</u>

Fte

<i>Aantal personen in dienst ultimo boekjaar</i>	<i>1,00</i>	<i>1,00</i>
<i>Aantal fte ultimo boekjaar</i>	<i>0,61</i>	<i>0,67</i>
<i>Gemiddeld aantal fte</i>	<i>0,65</i>	<i>0,67</i>

Per 1 oktober 2016 is de omvang van het dienstverband van de kantoormanager aangepast van 0,67 fte naar 0,61 fte.

	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
	€	€	€
9. <u>Organisatiekosten</u>			
Administratiekantoor Jac's den Boer & Vink	13.180		14.509
Automatiseringskosten	5.910 *		0
Reis-/onkosten intern overleg			
- Reiskosten	4.747		5.253
- Vergaderkosten	732		106
Regiobudgetten	4.065		3.200
Website	3.125		5.706
Versluis Accountancy	1.650		1.750
Kantoorbenodigdheden	1.629		1.972
Bestuurskosten	851		1.605
Verzekeringen	633		925
Exact Online	510		0
Afschrijvingskosten inventaris	<u>210</u>		<u>210</u>
Totaal organisatiekosten	<u>37.242</u>	<u>32.500</u>	<u>35.236</u>
* Betreft kosten in verband met aanpassing software en koppeling Exact Online.			
10. <u>Huisvestingskosten</u>			
Huur kantoor en overige huisvestingskosten	<u>9.792</u>	<u>11.000</u>	<u>10.056</u>
11. <u>Adviseurskosten</u>			
Reis-/onkosten adviseurs	11.781		8.531
Leergang	10.217		10.009
Landelijke SESAM-dag	4.316		3.764
Certificeringsdag	2.623		2.288
Nascholing/studiedagen	<u>1.116</u>		<u>3.525</u>
Totaal adviseurskosten	<u>30.053</u>	<u>32.500</u>	<u>28.117</u>

	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
	€	€	€
12. <u>Pr- en netwerkkosten</u>			
Reiskosten t.b.v. voorlichting, netwerken, promotie	2.872		3.971
Voorlichtingsmateriaal	<u>1.755</u>		<u>2.857</u>
Totaal pr- en netwerkkosten	<u>4.627</u>	<u>7.000</u>	<u>6.828</u>
13. <u>Maatschappelijke organisaties</u>			
Reiskosten t.b.v. acquisitie en beursvloeren	3.071		4.594
Reiskosten t.b.v. intake- en nazorgbezoeken	<u>1.972</u>		<u>2.008</u>
Totaal maatschappelijke organisaties	<u>5.043</u>	<u>6.200</u>	<u>6.602</u>
14. <u>SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties</u>			
Dagdelen (in natura)	2.064		3.150
Reiskosten	<u>612</u>		<u>679</u>
Totaal SESAM ondersteuning Maatschappelijke organisaties	<u>2.676</u>	<u>4.500</u>	<u>3.829</u>

Onder bepaalde voorwaarden kunnen minder draagkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep doen op de SESAM Academie om geadviseerd te worden 'om niet'. In 2016 is aan zeven vrijwilligersorganisaties 'om niet' geadviseerd. In totaal betreft het 27,5 dagdelen die een waarde van € 2.064 vertegenwoordigen en € 612 aan reiskosten.

Overige gegevens

Bestemming saldo

Het positieve saldo van baten en lasten van € 10.496 is als volgt gemuteerd:

	€
- Continuïteitsreserve	5.496
- Bestemmingsreserve Lustrum	<u>5.000</u>
Totaal	<u><u>10.496</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan na de balansdatum van 31 december 2016.

Beoordelingsverklaring

De jaarrekening van de stichting is niet gecontroleerd aangezien de stichting is vrijgesteld van deze verplichting ingevolge Artikel 396 lid 7 Boek 2 BW. Derhalve is geen controleverklaring opgenomen.

De jaarstukken zijn door Versluis Accountancy BV beoordeeld, er is op 7 april 2017 een beoordelingsverklaring afgegeven.